

PAUL DOWSWELL

AUSLÄNDER

Traducere din limba engleză și note
de Florența Oprișan

CAPITOLUL 1

Varșovia

2 august 1941

Piotr Bruck aştepta dârdâind de frig, împreună cu vreo douăzeci de băieți goi pușcă, pe corridorul lung și străbătut de curent. Hainele și le pusese într-o legăturică adunată la întâmplare și le strângea tot timpul la piept, ca să-i fie mai cald. Ziua de vară târzie fusese înnorată și plouase întruna. Vedea pielea de găină de pe umerii costelivi ai puștiului din fața lui. Băiatul călă tremura și el – poate de frig, poate de frică. Doi bărbați în halate albe și scrobite stăteau la o masă în fața șirului de băieți. Îl examinau rapid pe fiecare puști în parte, cu niște instrumente bizare. Unii erau trimiși în camera din stânga mesei. Celorlalți li se făcea vânt, fără prea multe menajamente, în cea din dreapta.

Li se ordonase să păstreze liniștea și să nu se uite în jur, aşa că Piotr se străduia să privească numai drept înainte. Frica îi era atât de mare, încât se simțea aproape detasat de corpul lui. Orice mișcare pe care o făcea îi părea nefirească, forțată. Singurul lucru care îl mai ținea ancorat în prezent era presiunea teribilă pe care o simțea în vezică. Piotr știa că n-are rost să ceară voie să meargă la toaletă. O făcuse și când soldații descinseseră la orfelinat ca să-i smulgă pe băieți din pat și să-i

îmbrâncească în duba care-i aştepta la intrare, dar se alesese cu o palmă nemiloasă peste ureche, pentru că vorbise neîntrebat.

Soldații sosiseră la orfelinat pentru prima oară cu două săptămâni înainte. De atunci, mai veniseră de câteva ori. Câteodată luau băieți, câteodată fete. Unii dintre băieții din dormitorul aglomerat al lui Piotr fuseseră bucuroși să-și vadă colegii plecând. „Mai multă mâncare pentru noi... și mai mult spațiu, care-i problema?“ spusese cineva.

Doar câțiva copii se mai întorseră. Cei puțini care erau dispuși să povestească ce se întâmplase bâiguiseră ceva despre niște fotografii și măsurători.

Pe corridor, chiar în fața lui, Piotr vedea niște soldați în uniforme negre. Din aceia cu însemne în formă de fulger pe guler. Unii aveau câini-lupi fioroși, care se zbăteau nerăbdători în lanț. Mai văzuse oameni din ăstia. Veniseră în satul lui în timpul luptelor. Văzuse cu ochii lui de ce sunt în stare.

Mai era acolo un bărbat care-i urmărea atent. Purta aceleași însemne în formă de fulger ca soldații, dar ale lui erau mai mari și mai semețe, prinse pe buzunarul de la piept al halatului alb. Stătea aproape de Piotr, înalt și poruncitor, cu mâinile la spate, supraveghind misterioasa procedură. Când s-a întors, Piotr a văzut că ținea în mâna o cravașă scurtă de piele. Era brunet, iar părul îi acoperea creștetul în șuve rare. Deasupra urechilor era ras în stil nemțesc.

Studiindu-i pe băieți prin ochelarii cu rame negre, dădea aprobator sau clătină din cap pe măsură ce șirul avansa. Cei mai mulți dintre băieți, a observat Piotr, erau blonzi ca și el, deși câțiva aveau părul ceva mai închis la culoare.

Bărbatul avea aerul sigur pe sine al unui doctor, însă cel mai mult i-a amintit lui Piotr de un fermier care își examina atent porcii, încercând să își dea seama care dintre ei s-ar vinde mai bine la târg. L-a surprins pe Piotr holbându-se la el și a țățăit nervos din buzele strânse și subțiri, făcându-i semn cu arătătorul să privească în față.

Piotr se afla de acum la doar trei rânduri de masă și auzea frânturi din conversația celor doi bărbați de acolo.

— Ce caută astă aici?

Și apoi mai tare, către băiatul din față lui:

— La dreapta, repede, până nu iezi un șut în fund!

Piotr a făcut un pas în față. De unde stătea, văzu că încăpearea din dreapta ducea într-un alt corridor, care, la rândul lui, dădea spre stradă. Nici nu era de mirare că stăteau în curent. Afară aștepta un camion cu prelată, în care a zărit fețe triste de copii și gărzi cu baionete fixate la țeava puștilor. Cineva i-a dat cu putere o palmă peste ceafă.

— Ochii înainte! a răcnit un soldat.

Piotr s-a gândit c-o să facă pe el, atât de speriat era. Pe masă se afla un dosar uriaș, pe care erau înscrise, cu litere mari și negre, cuvintele:

BIROUL CENTRAL DE EXAMINARE RASIALĂ ȘI PLASAMENT

Venise rândul lui. Se ruga fierbinte să nu fie trimis în camera din dreapta. Unul dintre bărbații în halat alb se uita fix la el. A zâmbit și s-a întors către colegul lui, care s-a întins după un instrument ciudat, ce-i amintea lui Piotr de un clește ceva mai

lătăreț. Mai erau câțiva clești pe masă. Arătau ca niște instrumente medicale lugubre, dar scopul lor nu era să deschidă sau să țină căscate orificii umane sau incizii chirurgicale. Cleștii aceștia aveau gradații milimetrice gravate pe marginile lor de oțel șlefuit.

— Ah, dar nici n-avem de ce să ne deranjăm, i-a spus omul colegului său. Arată exact ca băiatul de pe afișul *Hitlerjugend*¹.

I-au prins tâmpalele cu cleștele, luându-i în grabă măsurile craniului. Omul i-a indicat, cu un zâmbet pe față, să se ducă în camera din stânga. Piotr s-a repezit înăuntru. Băieții care așteptau acolo erau îmbrăcați. Pe măsură ce teama i se potolea, se simțea tot mai ridicol stând acolo dezbrăcat și strângându-și hainele la piept. Lângă ei nu mai erau soldați, ci doar două infirmiere, una corporalentă și mămoasă, alta micuță și Tânără. De rușine, Piotr s-a înroșit până în vârful urechilor. A văzut o ușă pe care scria „Bărbăți“ și s-a repezit înăuntru.

Acum că scăpase de presiunea dureroasă din vezică, se simțea eliberat de orice griji. Nu-l trimiseseră în camera din dreapta și în camionul cu prelată. Era aici, cu infirmierele. Tot aici era și o masă cu biscuiți, pahare și un ulcior cu apă. A găsit un ungher ferit lângă fereastră și s-a îmbrăcat în grabă. Ajunsese la orfelinat doar cu hainele de pe el, iar cele pe care și le punea acum erau un al doilea rând de veșminte, pe care i-l dăduseră acolo. Se întreba căteodată al cui fusese puloverul lui lălău și spera că fostul proprietar renunțase la el

¹ Tineretul Hitlerist; organizație întemeiată de Hitler pentru educarea băieților în spiritul ideologiei naziste.

pentru că îi rămăsese mic. N-ar fi vrut ca băiatul să fi murit.

Piotr și-a rotit privirea prin cameră. A recunoscut câteva chipuri, dar nu era niciun băiat acolo pe care l-ar fi putut considera prieten. De afară s-a auzit un hârșâit de lemn pe podeaua lustruită. Se strângea masa. Selectia se terminase. Ultimii băieți se îmbrăcau în grabă, când sora mai în vîrstă a bătut din palme ca să le atragă tuturor atenția.

— Copii! a spus ea cu un accent nemțesc scrâșnit și cu poticnelile cuiva care nu era obișnuit să vorbească în poloneză. Domn german foarte important aici pentru discuție. Cine știe germană?

Nimeni nu s-a oferit.

— Haideți, a zâmbit ea, nu fiți timizi!

Piotr își dădea seama că femeia nu-i vrea răul. A făcut un pas în față și i s-a adresat într-o germană fluentă.

— Măi, măi, ești unul din ăia isteți, i-a răspuns ea în germană, punându-și brațul dolofan pe după umerii lui. Unde ai învățat să vorbești aşa?

— De la părinții mei, doamnă, a spus Piotr. Amândoi vorbesc... Amândoi vorbeau germană, s-a corectat el cu tremur în glas.

Infirmiera l-a strâns și mai tare, iar Piotr simțea că mai are puțin și îi dau lacrimile. La orfelinat nu se purtase nimeni aşa de frumos cu el.

— Ia zi, cine ești tu, *mein Junge*¹?

Băiatul a reușit, printre suspine, să-și îngăime numele.

¹ „Băiatul meu“ (germ. în original).

— Adună-te, Piotr! l-a sfătuit femeia. Domnul doctor nu este un om prea îngăduitor.

Doctorul cel înalt și brunet pe care îl văzuse Piotr mai devreme a intrat în cameră. S-a oprit lângă infirmieră și a întrebat-o care dintre băieți vorbește germană.

— Lăsați-mă doar o clipă cu asta de-aici, l-a rugat ea.

S-a întors către Piotr și i-a spus cu blândețe:

— Șterge-ți lacrimile. Vreau să le traduci copiilor ce spune doctorul, bine?

L-a ciupit de obraz și Piotr s-a dus în fața tuturor, așteptând emoționat ca bărbatul să înceapă să vorbească.

Doctorul vorbea tare, în propoziții scurte și clare, lăsându-i lui Piotr răgazul să le traducă.

— Eu sunt doctorul Fischer... Am ceva foarte important să vă spun... Ați fost aleși candidați... la onoarea de a fi reveniți de comunitatea națională germană. Veți trece și prin alte examene... ca să vi se stabilească valoarea rasială și să se vadă dacă meritați sau nu această onoare... Unii dintre voi nu veți trece examenele și vă veți întoarce la ai voștri.

S-a oprit, măsurându-i pe toți cu privirea, ca un profesor neînduplecăt.

— Aceia dintre voi care se vor dovedi a fi *Volksdeutsche* – de sânge german – vor fi duși în *Vaterland*¹... și vor fi primiți în sânul unor familii germane dintre cele mai bune.

Piotr a simțit un licăr de entuziasm, dar ceilalți băieți se holbau la doctor șocați. Peste încăpere s-a așternut tăcerea.

¹ „Patrie“ (germ.).

Doctorul Fischer s-a răsucit pe călcâie și a dispărut. Cum a ieșit pe ușă, a început zarva – plânsete și strigăte de neputință. Doctorul a reapărut atunci brusc și a izbit cu mâna în tocul ușii. Doi soldați stăteau în spatele lui.

— Cum de răspundeți cu atâta ingratitudine? O să colaborați cu echipa mea până terminăm! a răcnit el și rumoarea s-a potolit imediat. Pentru că vă asigur că n-ați vrea să fiți printre cei lăsați în urmă...

Piotr a rostit răspicat aceste ultime remarci în poloneză. Era atât de preocupat să traducă ūvoiul de cuvinte, că nici nu îl văzu pe Tânărul furios care se îndrepta hotărât spre el. Acesta i-a tras un pumn zdravān în tâmplă, trântindu-l la pământ.

— Trădătorule! a șuierat băiatul în timp ce un soldat îl tăra afară.